

„Smrt IDF“: Volání po rozpuštění a odpovědnosti za zločiny v Gaze

V sobotu 28. června 2025 vedla punková dvojice Bob Vylan během svého vystoupení na festivalu Glastonbury skandování „Smrt IDF“. Tento pokřik vyvolal široké odsouzení ze strany proizraelských politiků a lobbistických skupin, kteří jej označili za podněcování k násilí. Tato interpretace však zkresluje záměr pokřiku. Tento esej tvrdí, že pokřik by měl být chápán jako legitimní a morálně naléhavá výzva k rozpuštění Izraelských obranných sil (IDF) jako instituce a k vyvození odpovědnosti jednotlivců zodpovědných za válečné zločiny, zločiny proti lidskosti a činy, které mohou být považovány za genocidu, v souladu s mezinárodním právem.

Rozsah a povaha zvěrstev

Rozsah zničení a ztrát na životech v Gaze od 7. října 2023 je obrovský. Ministerstvo zdravotnictví v Gaze uvádí přes 62 000 potvrzených přímých úmrtí, zatímco širší odhady předpokládají celkový počet obětí blížící se 500 000, když se zohlední nepřímé úmrtí způsobené hladem, kolapsem zdravotní péče a nezvěstnými osobami, které mohou být pohřbeny pod troskami. Studie z roku 2024 publikovaná v *Lancet* odhaduje až 186 000 nepřímých úmrtí a výzkum Harvardu zdůraznil 377 000 nezvěstných osob. Prohlášení izraelské politiky o plánech na přesídlení 1,8 milionu z 2,3 milionu obyvatel Gazy před válkou naznačují drastické snížení populace. Satelitní data (Statista, červen 2025) ukazují, že 70 % budov je poškozeno nebo zničeno, přičemž 75 % je neobyvatelných a polovina je proměněna v trosky. Zničení infrastruktury – včetně nemocnic, vodovodních zařízení a kanalizačních systémů – spolu s mutilací 25 000 osob, z nichž mnozí jsou děti, splňuje několik kritérií Úmluvy o genocidě: masové zabíjení, způsobení vážných škod, zničení základních životních podmínek, bránění porodům prostřednictvím environmentálního a zdravotnického kolapsu a nucené vysídlení.

Tyto výsledky jsou důsledkem záměrných politik izraelské vlády. Premiér Netanjahu dohlížel na vojenské operace; ministr financí Smotrich bránil humanitární pomoci; ministr obrany Gallant zahájil obléhání „lidských zvířat“; a ministr zahraničí Katz podporoval ničivé opatření. IDF nejen plnily rozkazy, ale oslavovaly své činy. Vyšetřování *Haaretz* a *Fathom* odhalila psychologické operační jednotky IDF, které šíří grafický obsah palestinských obětí s dehumanizujícími popisky prostřednictvím neoficiálních kanálů. Tyto činy odrážejí neojedinělé pochybení, ale systematickou kulturu bezrestnosti a násilí.

Výklad pokřiku: Politická a právní výzva

Pokřik „Smrt IDF“, který opakoval velký dav na Glastonbury, není doslovnou výzvou k násilí na jednotlivých vojácích. Spíše vyjadřuje požadavek na rozpuštění instituce, která se systematicky zapojuje do chování porušujícího mezinárodní humanitární právo. Tato interpretace je v souladu s historickými precedenty, jako bylo rozhodnutí Spojenců rozpustit nacistický Wehrmacht po druhé světové válce.

Výzvy k rozpuštění armád zapojených do masových zvěrstev nejsou nové. Tento pokřik symbolizuje morální a právní nutnost ukončení operační kapacity IDF a vyvození odpovědnosti těch, kteří nesou individuální odpovědnost za porušení – včetně vojenských velitelů, politických vůdců a vojáků, kteří se podíleli na nezákonných činech nebo je umožnili. Odráží symbolické a politické odmítnutí vojenské síly, která, jak je v současnosti složena, operuje mimo rámec zákonnosti a humanity.

Právní kontext: Okupace, nikoli válka

Článek 51 Charty OSN umožňuje sebeobranu v reakci na ozbrojené útoky států, což zde není použitelné. Gaza není Izraelem ani většinou mezinárodního společenství uznávána jako suverénní stát a Hamás je považován za nestátního aktéra. Podle mezinárodního práva zůstává Izrael okupační mocností v Gaze, vázanou Čtvrtou Ženevskou úmluvou (1949), která omezuje použití vojenské síly proti okupované populaci.

Vojenské akce, jako jsou obléhání, bombardování a cílení na civilní infrastrukturu, přesahují rámec legitimního policejního zásahu podle článku 27 úmluvy. Rozsah reakce – odhadovaných 500 000 úmrtí v Gaze oproti 1 200 izraelským obětem 7. října 2023 – demonstruje hrubě nepřiměřené a nezákonné použití síly. Tento kontext posiluje tvrzení, že chování Izraele nesplňuje právní práh pro sebeobranu, ale spíše představuje nelegální okupaci a potenciální činy genocidy.

Historický precedent: Norimberské procesy a individuální odpovědnost

Norimberské procesy stanovily, že poslušnost rozkazů nezbavuje jednotlivce odpovědnosti za válečné zločiny nebo genocidu. Londýnská charta a Norimberský princip IV potvrzují povinnost neuposlechnout nezákonné rozkazy. Tyto principy jsou základem vojenských kodexů po celém světě, včetně etického rámce IDF, který vyžaduje, aby vojáci odmítli nezákonné rozkazy.

Dokumenty šířené mezinárodním právníkem Itayem Epshtainem ukazují, že izraelští zákonodárci nařizují ničení civilní infrastruktury a odepírání základních potřeb, což jsou jednoznačně nezákonné směrnice. Provádění těchto politik ze strany IDF – spolu s chvástáním a oslavnou rétorikou na sociálních sítích – demonstruje vědomou a úmyslnou účast. Tyto činy připomínají druhy trestných činů, které byly stíhány po druhé světové válce, a potvrzují nutnost individuální odpovědnosti.

Morální imperativ pro rozpuštění

Navzdory prozatímním opatřením vydaným Mezinárodním soudním dvorem v lednu 2024 a probíhajícímu vyšetřování Mezinárodního trestního soudu se mezinárodním mechanismům dosud nepodařilo zabránit masovému utrpení. Odhadovaný počet obětí a zničení v Gaze vyžadují rozhodné kroky: rozpuštění IDF v jejich současné podobě a stíhání jednotlivců na všech úrovních, kteří spáchali nebo umožnili zločiny.

Toto není výzva k pomstě, ale ke spravedlnosti. Rozpuštění instituce, která usnadňuje válečné zločiny, by podpořilo mezinárodní právní řád a odradilo budoucí zvěrstva. Vnitřní kul-

tura IDF – jak dokazují veřejné oslavy zničení – podtrhuje naléhavost institucionálního rozpuštění a rekonstituce podle zákonných a etických norem.

Řešení pokrytectví v rétorických standardech

Označení pokřiku na Glastonbury za podněcování, zatímco se toleruje mnohem explicitnější nenávistné projevy izraelských představitelů a občanů, odhaluje dvojí standard. Nejméně od roku 2021 během pochodů na Den Jeruzaléma skandovaly davy, včetně vládních představitelů, jako je Itamar Ben Gvir, „Smrt Arabům“, což je heslo doprovázené fyzickými útoky na Palestince. Tyto projevy etnické nenávisti jsou v izraelském veřejném diskurzu z velké části normalizovány.

Naproti tomu pokřik na Glastonbury cílí na vojenskou instituci, nikoli na etnickou nebo náboženskou skupinu, a volá po jejím rozpuštění kvůli jejímu zapojení do masových zvěrstev. Ztotožňovat to s podněcováním k násilí znamená zkreslit jeho obsah a záměr, zatímco se ignoruje explicitnější a nebezpečnější rétorika tolerovaná jinde.

Předvídání protiargumentů

Někteří mohou tvrdit, že akce Izraele jsou obranné reakce na útoky Hamásu. Podle mezinárodního práva však okupační mocnosti nemají právo odvolávat se na sebeobranu stejným způsobem jako suverénní státy. Nepřiměřený dopad, cílení na civilisty a dokumentované oslavování násilí vyvracejí tvrzení o legitimní obraně.

Jiní mohou varovat před politickou nestabilitou vyplývající z rozpuštění IDF. Historie však ukazuje, že tolerance beztrestnosti vede k hlubší nestabilitě a dalším zvěrstvům. Stejně jako opožděná reakce Spojenců na holocaust, nečinnost tváří v tvář genocidě se stává morálním a historickým selháním.

Závěr

Události v Gaze představují jednu z nejzávažnějších humanitárních a právních krizí 21. století. S odhadovanými 500 000 úmrtími překročily operace IDF – povolené vůdci, jako jsou Netanjahu, Smotrich, Gallant a Katz – do oblasti systematických zvěrstev. Pokřik „Smrt IDF“ musí být chápán ne jako výzva k násilí, ale jako politická a právní výzva k rozpuštění vojenské instituce zapojené do zločinů proti lidskosti a genocidy.

Mezinárodní společenství musí jednat rozhodně: rozpustit IDF v jejich současné podobě a vyvodit odpovědnost všech jednotlivců, od velitelů po politické vůdce, s prokazatelnou odpovědností za tyto zločiny. Tímto způsobem bude znovu potvrzen princip, že žádná vojenská síla nemůže jednat beztrestně, a bude zachován odkaz Norimberku, kde spravedlnost zvítězila nikoli mlčením, ale odpovědností.